

Enkel och lättlärd svensk kortskrift : uppställd med hänsyn till skolans oc...

Bergsten, Erik,

51 B Br.

National Library
of Sweden

ENKEL OCH LÄTTLÄRD

SVENSK
KORTSKRIFT.

Uppställd med hänsyn till skolans och det praktiska lifvets kraf

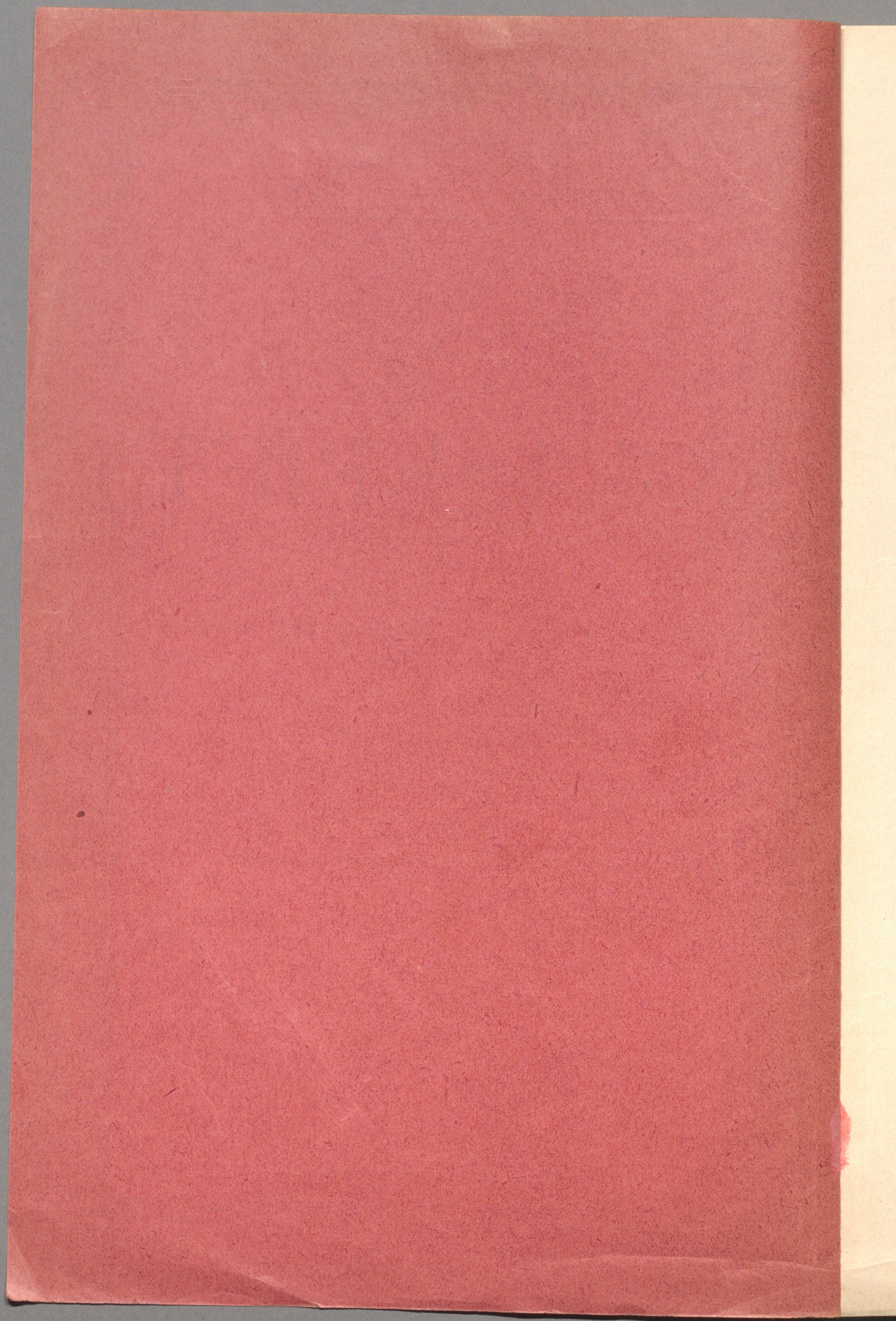
AF

ERIK BERGSTEN.

Boken erhålles mot insändande af 50 öre i sparmärken eller
postanvisning till författaren, hvars adress är **Finspong.**

EGET FÖRLAG.

LINKÖPING,
LINKÖPINGS LITHOGRAFISKA AKTIEBOLAG
1896

ENKEL OCH LÄTTLÄRD

SVENSK
KORTSKRIFT.

Uppställd med hänsyn till skolans och det praktiska lifvets kraf

AF

ERIK BERGSTEN.

—◆—
EGET FÖRLAG.

—❧—
LINKÖPING,
LINKÖPINGS LITHOGRAFISKA AKTIEBOLAG
1896.

Detta häfte utgör blott ett förslag till enkel folkstenografi på det arends'ka systemet som grund. Det har därför tryckts i mycket liten upplaga och är närmast att anse som ett manuskript, angående hvilket författaren utbeder sig allmänhetens och fackmäns benägna utlåtande.

FÖRORD.

Föreliggande *kortskrift* gör icke anspråk på att vara en *stenografi* i vanlig mening, men den står dock stenografien ganska nära. Den utgör blott en förenkling i vissa delar af Arends' stenografi och har uppkommit på det sättet, att några omflyttningar gjorts i det arends'ka alfabetet, hvarigenom det blifvit möjligt att utsluta systemets *h*-, *s*-, *ng*- och *l*-regler. På detta sätt har skriftens teoretiska grundval blifvit ytterst enkel. Bokstäfver och kombinationsregler kunna genomögnas på en liten stund och inläras på några få timmar. Då skriften också är lika *tydlig*, lika *tillförlitlig* och *lättskrifven* samt i allmänhet lika *kort* som den arends'ka stenografien, så anser jag den fullt lämplig dels för skolungdom och studerande i allmänhet, dels för affärsmän och ämbetsmän, dels för enskild korrespondens, för enskilda anteckningar samt för upptagande af diskussionsreferat och ej för snabbt framsagda föredrag. Däremot bör hvar och en, som önskar utbilda sig till skickligare referent, hellre lära sig den arends'ka stenografien. Jag håller dock före, att om man hyser någon fruktan för stenografi och betviflar sin förmåga att inhämta denna konst, så kan man att börja med lära denna kortskrift. Efter någon öfning i densamma skall det blifva en lätt sak att öfvergå till den vanliga stenografien, om man anser sig behöfva den. Erfarenheten visar nämligen, att om man lärt sig ett stenografiskt system, så är det mycket lätt att också lära och inöfva ett annat. För min del hoppas jag, att många genom denna kortskrift skola vinnas för stenografien och sålunda från föreliggande skrift ledas öfver till dess ursprung och förebild: Arends' stenografi. Men stannar man vid denna skrift, så skall man också i densamma äga ett ganska godt hjälpmedel till underlättande af skriftliga arbeten. Lycka till alltså, käre läsare, att blifva en god snabbskrifvare!

Nyårsafton 1895.

E. B.

Förklarande anmärkningar.

För att icke onödigtvis störa öfversikten af själfva systemet upptagas här några förklaringar, som böra genomläsas och beaktas, allt efter som man skrider fram i lärobokens särskilda afdelningar.

1—5. **Alfabetet.** För öfversiktens skull ha alla bokstäfverna upptagits på ett ställe. Men det är icke skäl att inlära hela alfabetet på en gång. Man lär sig några bokstäfver i sänder och genomgår f. ö. en del af det följande. Vid behof kastar man en blick på alfabetet för att taga reda på en obekant bokstaf. Beakta noga bokstäfvernas storleksförhållanden!

6: 1—8 visa, huru vokalerna skrivas i början af ord.

7: 1—9 visa, huru vokalerna skrivas inuti eller i slutet af ord. För undvikande af förväxling med **i** skrifer man å efter en med **r** sammansatt konsonant på det sättet, att konsonantfoten **skäres af å**, hvarigenom på en gång **r** och **å** betecknas. Se ex. **grå, vrå!** Efter ett **ensamt r** skrivas vokalerna såsom i början af ord.

7: 10 visar, att de små tecknen **r** och **l** kunna skrivas hvar som helst i förhållande till linjen, och att begynnelse-**a** användes efter dessa tecken och efter **ng**.

7: 11 innehåller några exempel, som visa, huru vokaler och konsonanter förenas. Vokalerna tjäna som **bindestreck**. I slutet af ord skrivas **d** och **t** uppåt och bli då endast **förlängningar** af vokalstreck. Ändelser skrivas i spetsen på **d** och **t**.

8. **Läsöfningar.** Dessa ha till ändamål att föranleda alfabetets inöfvande. Vidare bör beaktas, att, då särskildt tecken saknas för konsonantförbindelse, skrivas bokstäfverna för de olika ljuden alldeles invid hvarandra. **Kort vokalljud** betecknas i allmänhet med **kort vokalstreck**. Skall man skriva morkulla (se rad 4!), så skrivas ej två **l**, utan **l**-tecknet sättes nära linjen, så att **u**-streckket blir kortare än om man skulle skriva **kula**.

Vi anse onödigt att här öfversätta alla exemplen. Blott några rader i början må öfversättas. 1. Baron, kurir, korderoj, berama,

bero, beråd, bageri, trolleri, häxeri. 2. Gnideri, kar, karl (Karl), kvar, par, far, dromedar, husar, markatta; bår, går, 3. hår, snår, spår o. s. v.

Beakta noga konsonanternas olika **höjd, djup och form** i öfre delen! Konsonantfotens form angifver **vokalen** efter konsonanten.

9: 1—8 innehålla en närmare redogörelse för hjälptecknens rätta användning. Som hufvudregel gäller, att hufvudtecknen brukas i **början**, hjälptecknen i **slutet** af och **inuti** ord.

9: 1. Efter **d** och **t** skrives tonlöst **e** med ett accentlikt tecken i spetsen på konsonanten. **-et** skrives efter **t** med ett nedhängande **t** i accentens riktning. I det tonlösa **-det** däremot bör **d** skrivas nedåt. Ändelserna **-er, -en, -el, -es** skrivas här med blott **r, n, l, s**.

Om **-lar, -rar** förekomma efter **uppstreck**, så uteslutes det sista **r**. Man skrives då **-la, -ra** med ett tämligen stort **a**, men **-lar, -rar** med ett så litet **a** som möjligt. — Verbaländelserna **-ade, -at** skrivas **aldrig** efter **uppgående d** och **t**. Se exemplet sist på sidan: badade, badat, meta, metade, metat o. s. v.

Orden **ett, att** skrivas med ett **t**. (Ord, utmärkta med * äro delvis förkortade.) Efter blott begynnelsevokal med eller utan **r** skrives **d** alltid nedåt utom i de få hithörande verben på **-ade**, där **d** för korthetens skull kan skrivas uppåt, t. ex. **ärade, yrade**.

I **början af betonad stafvelse** skrivas **d** och **t** nedåt såsom i **modell, tatar**. I ord som **etter, edda** bör kort vokalljud betecknas med kort **e-streck**, enär **tt, dd** äro olämpliga efter det räta **e-tecknet**.

9: 2. Det här angifna **st** är ett synnerligen bekvämt tecken mellan vokaler. Det kan också brukas efter **l, r**, t. ex. i **bolster, borste**, ehuru där **s** med **hjelptecknet t** bör anses som allmänast.

9: 3. Hjälp-**g** brukas blott i slutet af ord. Undantagsvis kan man därefter skriva ett **r** för **-er** eller ett **s** (streck-s) för **-s, -es**.

9: 4. Det lilla **j** är blott ett förminskadt **g**, likaså slut-tecknet ett förminskadt slut-**g**. Inuti ord bör man hufvudsakligen bruka det runda **j**, i början af ord hufvudtecknet utom i **jag** och **jäm**-(jämn). Det första hjälptecknet kan brukas i början af betonade stafvelser inuti ord i st. f. hufvudtecknet samt efter **r** och **l** i **-ja, -jo**. Märk förkortningen för det tonlösa **-jen**.

9: 5. De små **k, l** brukas aldrig i början, men alltid i slutet af och inuti enkla ord för betecknande af **k-** och **l-ljud**.

9: 6. Hufvudtecknet för **s** brukas i början af och i slutet af stamord. Endast efter nedstreck bör båg-s träda i stället. Ändelser skrivas med streck-s eller båg-s. Streck-s kan dock komma i fråga **endast** i passiva och genitiva former, och äfven i dessa kan båg-s med fördel nyttjas i de flesta fall. Öfver hufvud är likgiltigt, om streck-s eller båg-s brukas. Det förra är bekvämast efter **l** och **r** samt efter begynnelse-a, t. ex. i **matas, skalas**.

9: 7. Enklast är att efter **endast vokal** skriva det lilla **nd**, då därigenom ingen förväxling med **l** kan komma i fråga. Enär **l** inuti ord alltid tecknas med **öglan**, kan stora **l** brukas för **nd**.

10. Ofta förekommande förstafvelser, ordslut eller enskilda ord förkortas antingen genom användning af undantagsbeteckningar eller blott en eller ett par bokstäfver ur ordet (sigler) eller ett **särskildt tecken** för den ifrågavarande ljudföreningen (monogram). De flesta ordsluten **förkortas icke**, men upptagas här ändå för närmare beaktande.

-el kan efter nedstreck skrivas bara som **l**. Se ex. **bibel** (bibl), **döpelse** (döplse).

Ändelserna **-het, -skap, -ing** förkortas genom enkla monogram, **-ande** med ett liggande **d** o. s. v. Om exemplen beaktas, behövas inga vidare förklaringar. I ordslutet **-ker** behöfver ej **e** betecknas.

11. Som förstafvelsetecken brukas en del enkla former, som med **annan betydelse** förekomma blott inuti ord. Då t. ex. **öglan** aldrig kan beteckna **l** i början af ett ord, låter den med stor fördel bruka sig för **till**, dels som enskildt ord, dels i sammansättningar. De enkla grundformerna i en skrift äro mycket få och böra därför finna en så vidsträckt användning som möjligt, liksom siffror och nottecken brukas i olika ställningar för betecknande af olika talvärden eller toner. Om denna äfven här tillämpade grundsats beaktas, så behöfves ingen beskrifning öfver hvarje särskild förkortning. Före **r** och streck-s utskrivs **an-** och **in-**.

12. Förkortningarna för enskilda ord äro naturligtvis desamma som för **delar** af ord, om ljudförbindelserna i båda likna hvarandra. Vid inlärandet af förkortningarna bör man lägga märke till **grundformerna**, enär de härledda formerna i allmänhet bildas regelbundet. De **flesta** exemplen i §§ 10—12 utgöras af böjningar, härledningingar eller sammansättningar af grundformerna, hvilka äro få till antalet och lätt inläras.

13. **V-regeln.** Om ett ord börjar med **v**, som efterföljes af vokal, så **skrifves intet v**, men ljudets närvaro i ordet angifves på det sättet, att den efter **v** följande vokalen **skrifves under linjen**. Således skrifves för **var** blott **a** under linjen med tillägg af **r**. Förstafvelser, som betecknas med **små** tecken, skrifvas också under linjen i förening med vokalen. I ord med **hv** betecknas ej **h**. Sällsynta ord och en del namn kunna skrifvas med det vanliga **v**, ifall man ej anser **v-regeln** gifva nog tydlig beteckning. I ord med begynnande **vr** måste **v** alltid utskrifvas.

14: 1. Efter nedstreck kan **en** eller **än** betecknas genom konsonantfotens böjning åt vänster. Följer ett **a**, **o** eller **u** efter **en** eller **än** böra dock dessa stafvelser utskrifvas som vanligt. Efter lutande former (**s**, **sk**) göres böjningen åt höger. Före **p** och **b** betecknas **em**, **äm** på samma sätt som **en**, **än**.

14: 2. Den här angifna brytningen på konsonanter för uttryckande af **in** tillämpas blott på långa bokstäfver. Före **a**, **o**, **u** utskrifves **in**.

14: 3. Om efter ett nedstreck följer kort **an**, **on** eller **un** (d. v. s. med kort vokalljud), så kan **n** utelämnas, men antydes på så sätt, att uppstrecket vid böjningen för **a**, **o**, **u** göres ytterst kort. Följer på **an**, **on**, **un**, ett **s**-ljud, så är lämpligast tillägga streck-**s**, som tydligast afskär vokalstreckket. Före andra ändelser bör **n** utskrifvas.

15. Här upptagna nya förkortningar äro mindre viktiga, men anföras i snabbskrifningens intresse. Beakta f. ö. de härledda eller sammansatta beteckningarna af förut bekanta grundformer.

16. Vid sammansättning få ej ingående delar betecknas anorlunda, än då de förekomma hvar för sig. Skulle hopskrifning föranleda afvikelse från denna regel, så underlåter man att sammanbinda delarna i ordet. Om emellertid vid sammansättning två lika ljud träffa tillhopa, så kan på grund af uttalet endast ett tecken skrifvas, och sammanbindning därigenom underlättas. Så uti uttal, uttaga, goddagar, kammakare, innöta m. fl.

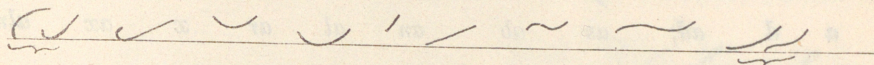
Härefter följa några stycken till öfning i läsning. Sedan dessa genomgåts, bör man repetera hela boken och grundligare inlära

allt, hvare man känner sig osäker. Därpå kan man börja öfva sig i skrifning genom att till denna skrift öfversätta t. ex. ur en bok eller tidning. Sedan använder man kortskrift vid alla lägliga tillfällen, då man snart skall vinna god färdighet i densamma.

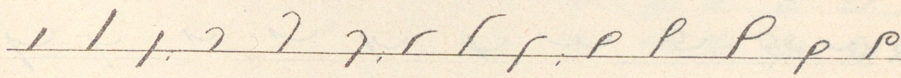
Att denna kortskrift icke åsyftar att undantränga stenografien, framgår af hvad i förordet yttrats. Men då ett stort antal för att icke säga de allra flesta *lärare* vid högre och lägre skolor, *präster*, *affärsmän*, *jurister* och ämbetsmän i allmänhet samt *studerande* vid universiteten och i allmänna läroverk icke ha tillfälle att inlära ett stenografiskt system, så torde, föreställa vi oss, en *kortskrift* som den föreliggande vara välkommen för mången. Genom sin teoretiska enkelhet är den väl ägnad att fylla luckan mellan vanlig skrift och stenografi och att bilda en öfvergång från den förra till den senare. Detta innebär likväl ingalunda, att denna *kortskrift* är i och för sig något oafslutadt och praktiskt oanvändbart. Det betyder blott, att från densamma utmönstrats *sådant*, som ett stenografiskt system, hvilket det än må vara, nödgas upptaga för att kunna användas vid ordagrant återgifvande af snabbt framsagda föredrag. Men om man ej för dylikt ändamål har behof af en kortskrift, så blir en del af innehållet i en stenografi blott en onödig barlast. Detta böra också stenograferna betänka och icke envist hålla på, att om allmänheten icke vill lära stenografi, så må den åtnöja sig med den vanliga skriften. Genom att beakta de *olika behof*, som ha rättmätiga kraf på att tillgodoses, skola vi säkrast främja äfven den stenografiska konsten. Från denna synpunkt önskar författaren få föreliggande kortskrift bedömd.

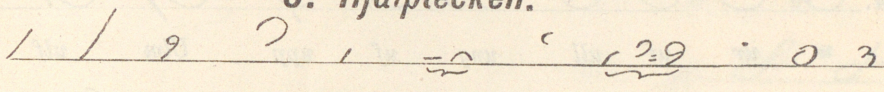
1. Vokaler.

 a å o u e i ä ö y

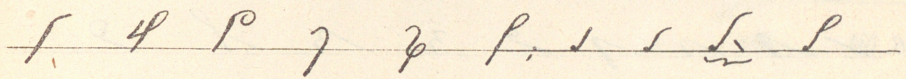
2. Enkla hufvudkonsonanter.

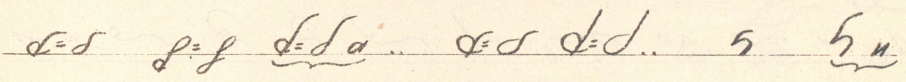

 d t s n l m g k h b f v p j

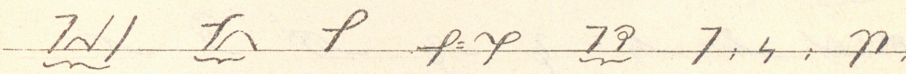
3. Hjälpstecken.

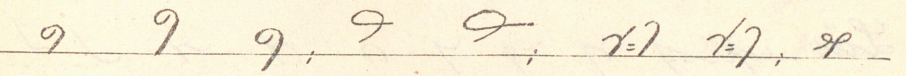

 d t l g k s h j r ng nk

4. Sammansatta konsonanter.

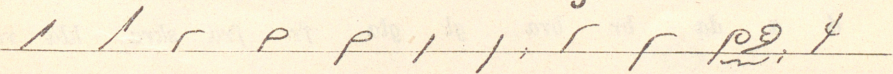

 kv dv tv mf mp ft; dr gr kr fr o. s. v.

 gl pl kl o. s. v.; gj tj o. s. v. gn kn

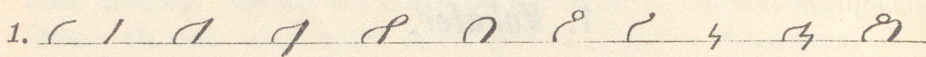

 st sk sv sp sj (sch) schw; x; mn

 sn sl sm; gd gt; nd nt; lb o. s. v.

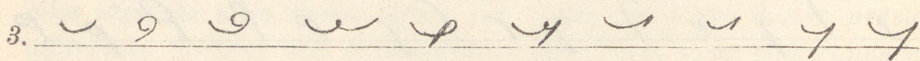
5. Dubbelkonsonanter och ortografiska tecken.

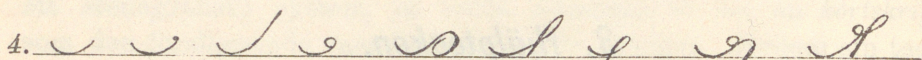

 dd tt gg bb pp s ss; c ch z; th

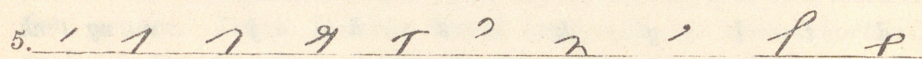
6. Vokal och konsonant.

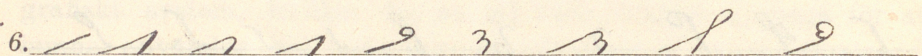
1.
 a d ad; as ab an al ar x ax aln

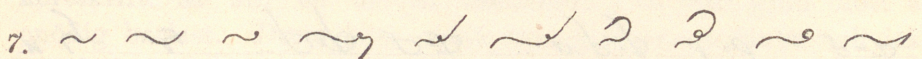
2.
 å n ån, åk år ål åm ång åt

3.
 o j oj oro ob ord ok ock oss os

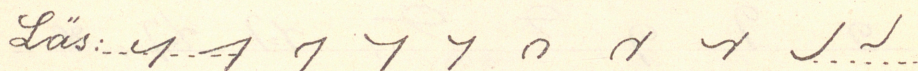
4.
 u ur ut ull ung uf upp Ulm ulf

5.
 e ed en eld egg ej ens er ef ebb

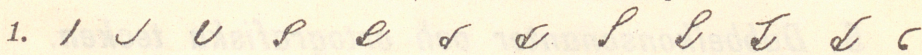
6.
 i id in is il nk ink if iz

7.
 ä ö är örn ärt ört äg älg öl ök

8.
 y yr yx mp ymp yngst Ylg Ygg

Läs:

7. Konsonant och vokal.

1.
 d a da br bra gl gla fr fra skra kla ra

2.
 d å då s så rå gr grå vrå klå

3. *d o do s so bro pro tro glo klo fjo*

4. *d u du su nu gru glu gju pu pru*

5. *d e de se le me bre gre pre kle fle fje*

6. *d i di ni mi kri fri gli gji tji*

7. *d ä dä sä mä trä brä klä plä fjä tjä*

8. *d ö dö tö mö frö glö plö tjö*

9. *d y dy sy ny gry bry bly ply tju*

10. *r åra ila unga Ararat Siri öron lullull*

11. *bo bod bot bota grät gräto flöt flöto*

njöto tjuta tjöt; stå stått gått uppgått bodde

koka baka köket tankar bafink barfotamunk

Läs: *rr rr rr rr rr rr rr rr*

8. Läsöfningar.

1. or, G, Gw, og, o, ou, ov, lo, lu
2. ur, U, Uv, uv, ur, ur, ur, ur, ur, ur, ur
3. o, u, e, l, v, sk, G, v, e
4. v, G, ur, vG, ve, e, v, d, le
5. v, G, F, ~, F, f, G, or, or
6. G, G, F, v, F, F, or, ur, ur
7. v, v, v, v, v, v, v, v, v, v, v, v
8. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
9. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
10. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
11. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
12. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
13. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
14. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
15. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
16. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
17. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
18. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
19. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
20. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
21. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G
22. G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G, G

9. Hjälpvecknen.

1. Om *d* och *t*. Brukas i slutet af stamord.

be bed bet det dit god godt göd nöt myt

gode late byte bytel mötet mod modet badet ledet

fader moder nyter stater äter; staden, staten, foten, byten

dal, dadel, -eln medel medla ätel spetälsk, körtel

födelse, medelst, tordes, lades, gods, godset, betsel, -let

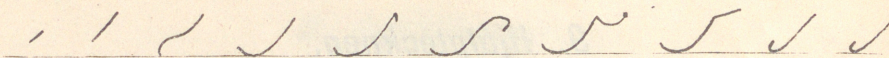
gata -or -na utan rutan betarna bitarna båtarna

luden ludna ludnast lydnad tättnat enda endast nederst

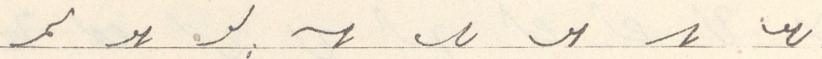
tädla, -lar, -lade, -lat; fordra, -rar, -rade, -rat

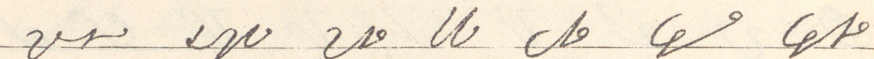
mortel -lar, -larna; syster, -rar, -rarna; nedan medan

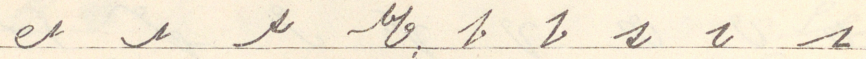
baden, -ande, liden, -ande, jordande, matas, betos, bitas

 e ett* att* ut ute utan utur uti åt åter

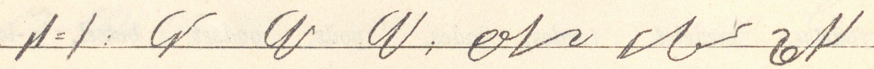

 arter ort rot Rut rört ört ärt röta ärade

 yrade yrde yrt; öde ruda Urd ide orda

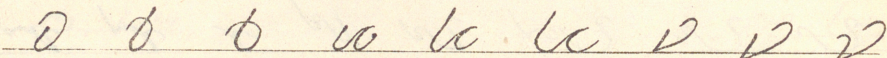

 marodör dromedar modell tatar hotell kapitel kapital

 bodde udde yttra ättartal; eter, etter, edra, edda, iddes

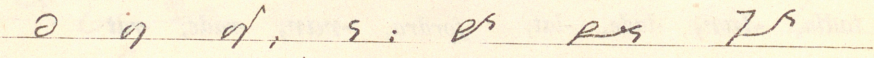
2. Hufvudtecknen *s* och *t* sammansmälta till *ett* tecken.

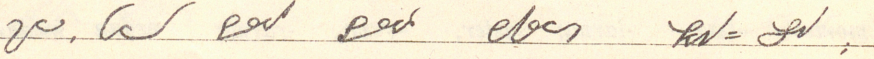

 st: kasta, -ade, -at; Palestina, historia, majestät

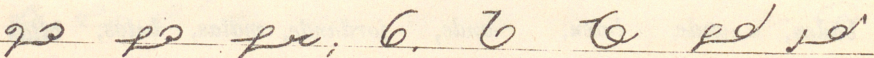
3. Om *g*. Hjälpstecknet blott i slutet af ord.

 dag tag tog dagar taga togo dig sig mig

4. Om *j*. Hjälpstecknet enligt anmärkningarna.

 jag, jäm-, jämte; -jen: bedjen böjen, stödjen

 major, kajuta, biljett, briljera, bataljon objekt

 smörj spörj spörja; kaj stoj skoja böjt dröjde

pejla kejsare frejdad nojs strejka pojke hojta

svalj följ hölj tälj; tilja, bresilja, följa, skilja

5. Om **k** och **l**. Brukas ej i början af ord.

kokard, schakal; duka, -ade, -at dukater plakat

kalkon, pelikan, krönikör, trikin, kalkyl, rakt, raket

falk skalk mjölk; kl: buckla, gycklet, nycklarna

kn, -ken: boken, leken, saken, töcken, tecknet, marknad, räkna

socken, -ar, druckna; kr: osäk(e)r, osäkra, ocker

sakristia, sekret; mörk, mörker, mörkret

6. Om **s**. Se anmärkningarna!

tal tals göres ledes dansa -ade -at

bada -as togos Janus Kristus rispa

Läs: v b z s k f r g c p t q

fosfor, asfalt, prisma, kosmos; ask, åska, rusk

dans, dansk, fläsk, fjäsk, raskt, beskt, friskt

älska polsk, indianskt östgötsk, brådska

7. Om *nd*, *nt*. Man skrifver helst:

and ande rand ond rond rund rundt

Ändenäs, ende, enda, Indien, ände rände

och kan då utan förväxling med *nd* skrifva:

ålägga, olydnad, olust o. s. v. Däremot alltid:

band, brand, bonde, sund, grund, blind, trind

ren rent klen klent; tant, kant, grant

8. Om *h*. Bitecknet blott i namn och i siglerna.

h, här*, honom*; Thor, John, Luther, Berthold

herr*, har, hade, ha(fva), haft*. Här är en herre

10. Om några ordslut.

1. -el, -else, -elst, -elsk:

frigörelse, hörsel, körslor; bibel, döpelse, täckelse

adel, adelsman, alldeles, dymedels, medelst, himmelsk

2. -ig, -het, -ighet, -lig, -lighet, -skap:

-ig: nådig, gnatig, enig, evig; -het: storhet, ömhet

mildhet, korthet; -ighet: enhet, enighet, ordhällighet

-lig: dödlig, ställig, renlig, -lighet, hemlighet, sjuklig

sjuklighet; -skap: budskap, adelskap, redskap

3. -dom, -döme, -ing:

-dom -döme: barndom, ungdomlig, konungadöme

furstendöme; -ing: aning, geting, lutning, badning

hamring, äring, bärning, hulling, köping, stoppningar

Ääs: m, p, l, k, n, r, s, v, z

4. -aktig, -sam, -is, -isk, -vis:

T: *et em sp = 16 17*

-aktig: blåaktig, bondaktig, delaktighet, trälaktigt

9: *27 1.2 24 1.2 1.2*

-sam: ensam, hörsamma, brydsam, fridsamhet, arbetsamhet

1.2 1.2 : 1.2 1.2 1.2 1.2

-is -isk: bageri, -is, potatis basis

1.2 1.2 1.2 1.2 1.2

barbarisk, biblisk, kritiskt, politisk, hädisk

1.2 : 1.2 1.2 1.2 1.2

-vis: bitvis, onödigtvis, delvis, samtalsvis

5. -ende, -ande, -lare, -rare, -makare:

1 1.2 1 1.2 1.2 1.2 ; - : 1.2

tro, troende, sy, syende, fiende, flyende; -ande: talande

1.2 1.2 1.2 1.2

kallande, bärande, kommande, hamrandets

1.2 1.2 1.2 1.2 1.2 1.2

måla målar, målare, mura, murar, murare,

1.2 1.2 1.2 ; 1.2 1.2 1.2

seglare, fagrare, ifrare; bråkmakare, grålmakare, urmakare

6. -ledes, -lunda:

1.2 1.2 1.2 1.2 1.2

således, annorledes, sammaledes; någorlunda, sålunda

11. *Begynnande orddelar,*

för: förbereda, förening, stå, förstå förestå; *utför* *uppför*

ordförande. oförgriplig; *af:* afleda, afstånd, afgång, ofgjord

an- in-: anledning, inledning, antaga, intaga, anse, inse

aldrig, atenare; *anstå,* insjö, inskrifva, inreda

anbefalla, anförtro; *till:* tillgång, tillskrifva, tillstöta

fram: framha, framhärda, frampå; *miss-:* missnöjd, misstycka

sam-, sann-: samla, samt, samfund, samme, samma, sanning

sannerligen, osant; *sär-:* särdeles, särskildt; *un-:* und

undgå, undseende, under, -re, -erst; undervisa

undervisning, understödja; *om-:* omsätta, omkring; *um-:*

umgälla, umgås; *genom:* igenom, genomfört, genomleta

o ogenomtränglig; *ö* öfver: öfversätta, -lägga, -ens, öfverst

j jäm: jämmerdal, jämrande, jämngod, jämnande, jämförel(se)vis

b benåda, *be* belöna, *be* bestå, *bi* bistå; *de* despot, *dis* dispyt

o utförbar, *ef* efter, *oe* oeftergiftig, *oa* oangenäm, *oi* oinskränkt

er ersätta, *oe* oersättlig, *ob* obetaladt, *op* opålitlig, *ou* ouppnådd

ou oundärlig, *oå* oåterkallelig, *oö* öfverlagdt, *os* osams

12. Förkortningar för enskilda ord.

d de *där* *de* dess *de* dem *till* *för* *fram* *af* *genom*

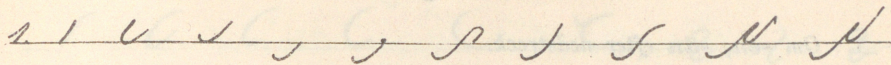
som *samt* *somliga* *lik* *liksom* *dylig* *och* *o. d.*

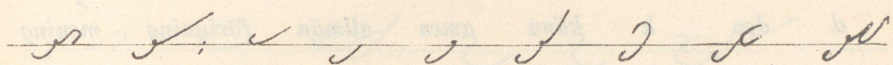
om *inom* *nämigen* *också* *hvilken,* *-ka,* *-ket*

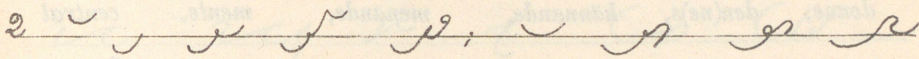
-kendera, *-ketdera;* *ex.* *t. ex.,* *d. v. s.* *själf* *-va*

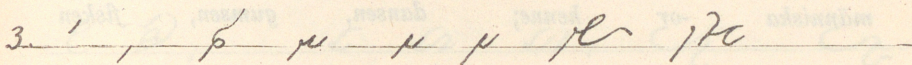
städse (städse), *därstädes;* *dessa,* *fram till,* *framför* o. s. v.

13. V-regeln.

1.
 d da a va var van vad vada -ade -at

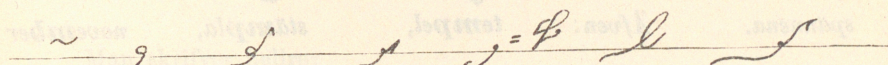

 varen varit; å vå vår vårt våg våga vårdade

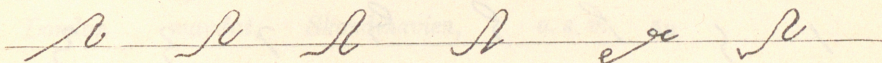
2.
 o, vo, voro, vordo, vokal; u vurm vülen vunno

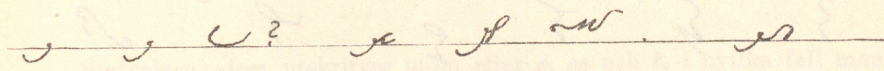
3.
 e ve velat verka, vecka veka, vederfås, vederlägg

 i vi vida hvit vidt viss, visste, -erligen

 vill, -e, -ja, villiga hvila hvilorum

 ä väl välde värk gevär väfva vördig

 vindar vända vänta vante, bevilja, förvända

 Hvar var du? Hvarje hvarf räknades. Hvar och en

 Hvem ser jag? Märk: vis: ovis visa -sat

 vrida vredgas Viktor Viktoria o. s. v.

14. N-reglerna.

1. Om *-en, -än* efter nedstreck.

d den k känn amen allmän förläning mening

denne, den(ne)s, kännande, menande, mente, central

människa -or henne; dansen, gumsen, fisken

begärelsen, helgelsen; Dock: gren, mena, tjäna, Flen

benor, Genua; Stenografi Igen, spänna*

spännena. Äfven: tempel, stämpla, november

2. Om *in* efter långa bokstäfver:

s sin f finn fin m min min

*lin kines skinn pinne försvinn. Åtminstone**

Åminnelse, minister; mina minor minut

sina; det finns vin uti din medicin

3. Om kort *an*, *on*, *un* efter nedstreck:

k ka kan kon kunn(a), förkunna; ma, man -s

brun brunn, -svatten; mu mun munsbit

någon, -sin, tretton, afton, kunskap, kontrakt

von Bergen; grann, -ne, gran; gumman, -ans

gummas; kan, kunna, kunde, kunnat*

han hon; gan(ska), kanske*, från*, ifr., därifr.*

Man skriver hellre:

London mandat, Skandinavien, o. s. v. än

Stafvelsen -ion utskrifves utom efter s, ss och t, i hvilka fall man

skrifver:

sch -sion, -ssion, -tion; -tion, uttaladt tschon

illusion, vision, revision, missionär; nation, rationell

16. Sammansättningar m. m.

uttala, uttrycka, utrycka, goddag, kammakare

tagelmadrass, prygelstraff, brunnskur, regnskur

emellertid, te, bete, betett, betesmark, jude

judinna, furste, furstinna, dagsljus

lagerbärsträd, kakelugnsmakaregesäll, själfspilling

17. Läsöfningar.

1. *[Handwritten cursive practice lines]*
 2. *[Handwritten cursive practice lines]*
 3. *[Handwritten cursive practice lines]*
 4. *[Handwritten cursive practice lines]*
 5. *[Handwritten cursive practice lines]*
 6. *[Handwritten cursive practice lines]*
 7. *[Handwritten cursive practice lines]*
 8. *[Handwritten cursive practice lines]*
 9. *[Handwritten cursive practice lines]*
 10. *[Handwritten cursive practice lines]*

11. *[Handwritten cursive practice lines]*
 12. *[Handwritten cursive practice lines]*

